בְּמָקוֹם דְּרִיסַת הָרַגְלַיִם אַף עַל פִּי שֶׁאֵין עָלָיו בָּשָׂר (ו) כְּלָל. [ד]וּמֻתָּר (ז) לִמְלֹחַ עָלָיו מְלִיחָה קַלָּה (ח) כְּדֶרֶךְ שֶׁמּוֹלְחִים לְצָלִי, [ה]וּמֻתָּר לְהַעֲרִים לִמְלֹחַ (ט) כָּאן מְעַט וְכָאן מְעַט עַד שֶׁיִּמְלַח אֶת כֻּלּוֹ. (י) [ו]אֲבָל אִם נִשְׁחֲטָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, אָסוּר. הַגָּהּ: (יא) וְנוֹצוֹת שֶׁל עוֹף דִּינָן כְּמוֹ בְּעוֹר, דְּמֻתָּר לְטַלְטְלָן (יב) כְּדֵי (ד) לְהַצְנִיעָן כְּמוֹ בְּעוֹר: ד (יג) [ז]אֵין מוֹלְחִין אֶת הַחֲלָבִים (יד) וְלֹא מְהַפְּכִים בָּהֶם (טו) אֲפִלּוּ (ה) לְשָׁטְחָן עַל גַּבֵּי יְתֵדוֹת, אַף עַל פִּי שֶׁנִּשְׁחֲטָה (ו) בְּיוֹם טוֹב, וְכֵן (טז) אָסוּר לִמְלֹחַ בָּשָׂר עֲלֵיהֶם (יז) בָּאֲוִיר: ה [ח]עֱלִי שֶׁהוּא דַּף עָב וְכָבֵד, וּכְלִי הוּא * אֶלָּא שֶׁמְּלַאכְתּוֹ (ז) לְאִסּוּר (יח) לִכְתֹּשׁ בּוֹ הָרִיפוֹת,

ד בְּרֵיְיתָא וּגְמָרָא שָׁם. ה יְרוּשַׁלְמִי (פ״א ה״ו) כְּתָבוּהוּ הָרִי״ף (ה:) וְהָרֹא״ש (פ״א סי׳ טז) שָׁם וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב רַבֵּנוּ יְרוּחָם (ח״ב נ״ד) שֶׁהַעֲרָמָה זוֹ מֻתֶּרֶת לְכָל אָדָם. ו שָׁם בַּבַּבְלִי (ע״ב) מֵימְרָא דְּעוּלָא וּכְפַרוּשׁ הַטּוּר וְכֵן נִרְאֶה מִדִּבְרֵי הָרֹא״ש (שם סי׳ יז) וְכֵן כָּתַב הָרַב הַמַּגִּיד בְּשֵׁם הָרַשְׁבָּ״א (עבוה״ק בית מועד ש״א סי׳ יא) בְּפֶרֶק ג׳ מֵהִלְכוֹת יוֹם טוֹב (ה״ד). ז בְּרֵיְיתָא שָׁם (ע״א) וּכְתַנָּא קַמָּא. ח מִשְׁנָה שָׁם.

בְּאֵר הַיטֵב

(ד) לְהַצְנִיעָן. אֲבָל בְּלָאו הֲכִי אָסוּר לְטַלְטְלָן דְּלֹא חֲזִי לְמִידִי: ד (ה) לְשָׁטְחָן. דְּמוּכְחָא מִלְּתָא שֶׁעוֹשָׂה כְּדֵי שֶׁלֹּא יַסְרִיחַ וְאָתָא גַּם כֵּן לְמִמְלְחִינְהוּ, וּבִמְלִיחָה יֵשׁ מִשּׁוּם עִבּוּד, אֲבָל גַּבֵּי עוֹר בְּסָעִיף ג׳ אַף עַל גַּב דְּשָׁרֵי לֵיהּ לִתֵּן בִּמְקוֹם דּוֹרְסִין מֵימַר אָמַר דַּחֲזוֹ לְמִזְגָּא עֲלֵיהוּ: (ו) בְּיוֹם טוֹב. וְכָתְבוּ הַפּוֹסְקִים דְּמִכָּל מָקוֹם מֻתָּר לְטַלְטְלָן דְּלָאו מֻקְצֶה הוּא דַּחֲזוֹ לְהַדְלָקָה. וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) הֶעֱלָה לְפִי מַה שֶּׁכָּתוּב בְּסִימָן תצ״ה (ס״ד) דְּנוֹלָד אָסוּר אִם כֵּן גַּם הַחֲלָבִים אָסוּר לְטַלְטְלָן כְּשֶׁנִּשְׁחַט בְּיוֹם טוֹב דְּהָוֵי נוֹלָד דְּמֵאֶתְמוֹל לֹא הָיָה עוֹמֵד לְהַדְלָקָה, אֶלָּא לְהַצְנִיעָן מֻתָּר דְּשָׁרִינַן סוֹפָן מִשּׁוּם תְּחִלָּתָן.

אֲבָל כְּשֶׁנִּשְׁחֲטָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב מֻתָּר לְטַלְטֵל חֲלָבִים דַּחֲזוֹ לְהַדְלָקָה. וְהוּא הַדִּין חֲתִיכַת שַׁעֲוָה דְּיָכוֹל לְהַנִּיחַ פְּתִילָה עַל גַּבָּהּ וַחֲזִי לְהַדְלָקָה. וְנִרְאֶה דְּאִם הִקְצָה אוֹתָם לִסְחוֹרָה אֲסוּרִים בְּטִלְטוּל. וְעוֹר שֶׁהֻפְשַׁט מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אִם הוּא לַח אָסוּר לְטַלְטְלוֹ וְאִם הוּא יָבֵשׁ מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן ש״ח סָעִיף כ״ה, אֲבָל כְּשֶׁנִּשְׁחַט בְּיוֹם טוֹב הֲוָה לֵיהּ נוֹלָד וְאִם הוּא לַח מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ שֶׁלֹּא יַסְרִיחַ, אֲבָל אִם הוּא יָבֵשׁ אָסוּר לְטַלְטְלוֹ דְּהָוֵי לֵיהּ נוֹלָד, עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם: ה (ז) לְאִסּוּר. נִרְאֶה לִי דַּאֲפִלּוּ כְּלִי הַמֻּקְצֶה מֵחֲמַת חֶסְרוֹן כִּיס מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ לִקְצֹב עָלָיו בָּשָׂר מִשּׁוּם שִׁמְחַת יוֹם טוֹב. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט יא):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

רָצוּ לָאֱסֹר עָלָיו דְּאִם כֵּן מִמְנַע וְלֹא שָׁחִיט מִשּׁוּם הֶפְסֵד הָעוֹר וְאָתֵי לְאִמְנוּעֵי מִשִּׁמְחַת יוֹם טוֹב. וּמִיהוּ דַּוְקָא לִתְּנָהּ בִּמְקוֹם הַדּוֹרְסִין (יא) אֲבָל לְשָׁטְחָהּ עַל גַּבֵּי יְתֵדוֹת כְּדֵי שֶׁתִּתְיַבֵּשׁ אָסוּר מִשּׁוּם דְּמוּכְחָא מִלְּתָא דִּלְצֹרֶךְ הָעוֹר קָעָבִיד, וְאִם נַתִּיר לוֹ שֶׁטּוּחַ לְצָרְכָּהּ אָתֵי לְמִמְלְחָהּ גַּם כֵּן: (ו) כְּלָל. דְּאִי יֵשׁ עָלֶיהָ כַּזַּיִת בָּשָׂר בְּלָאו הָכִי מֻתָּר לְטַלְטְלָהּ מִשּׁוּם הַבָּשָׂר: (ז) לִמְלֹחַ עָלָיו. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁיִּמְלַח בָּשָׂר עַל הָעוֹר דְּעַל יְדֵי זֶה מִמֵּילָא יִמָּלַח גַּם הָעוֹר קְצָת: (ח) כְּדֶרֶךְ שֶׁמּוֹלְחִים לְצָלִי. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁרוֹצֶה לִצְלוֹת אוֹתָהּ (יב) דְּבָזֶה אֵין צָרִיךְ מְלִיחָה מְרֻבָּה, וּלְאַפּוּקֵי אִם יִמְלָחֶנָּה (יג) מְלִיחָה מְרֻבָּה אָסוּר, דְּעַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה עִבּוּד יָפֶה גַּם לָעוֹר: (ט) כָּאן מְעַט וְכוּ׳. רְצוֹנוֹ לוֹמַר כָּאן בָּשָׂר מְעַט וְכָאן בָּשָׂר מְעַט: (י) אֲבָל אִם נִשְׁחֲטָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב וְכוּ׳. לֹא מִבַּעְיָא אִם גַּם הֻפְשְׁטָה קֹדֶם יוֹם טוֹב, בְּוַדַּאי דְּאָסוּר בְּיוֹם טוֹב לְהַגְבִּיהַּ אוֹתָהּ וְלִתְּנָהּ בִּמְקוֹם הַדּוֹרְסִין וְלִמְלֹחַ עָלֶיהָ, שֶׁהֲרֵי אֶפְשָׁר הָיָה לַעֲשׂוֹת כָּל אֵלֶּה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, (יד) אֶלָּא אֲפִלּוּ הֻפְשְׁטָה בְּיוֹם טוֹב אָסוּר דְּמִשּׁוּם זֶה לֹא יִמָּנַע מִלִּשְׁחֹט דְּהָא יָכוֹל לְהַפְשִׁיטוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב, אִם לֹא שֶׁלֹּא הָיָה לוֹ שְׁהוּת לְהַפְשִׁיט מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב (טו) אָז יֵשׁ לְהָקֵל. כָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים דַּאֲפִלּוּ שָׁכַח לְמָלְחוֹ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אָסוּר לְמָלְחוֹ בְּיוֹם טוֹב, דְּאֵין לְחַלֵּק בֵּין מֵזִיד לְשׁוֹכֵחַ. בְּגָלֻיּוֹת שֶׁעוֹשִׂין שְׁנֵי יָמִים טוֹבִים מִסָּפֵק הֲרֵי יוֹם טוֹב רִאשׁוֹן נֶחְשָׁב לְחֹל לְגַבֵּי יוֹם טוֹב שֵׁנִי, [א]לְפִיכָךְ אִם נִשְׁחֲטָה בְּיוֹם טוֹב רִאשׁוֹן (טז) אֶפְשָׁר דְּדִינָהּ כְּאִלּוּ נִשְׁחֲטָה בְּעֶרֶב יוֹם טוֹב (יז) לְעִנְיַן טִלְטוּל הָעוֹר וּמְלִיחָתוֹ כְּשֶׁיַּגִּיעַ יוֹם טוֹב שֵׁנִי: (יא) וְנוֹצוֹת שֶׁל עוֹף. הַיְנוּ שֶׁנִּשְׁחֲטָה בְּיוֹם טוֹב, דְּאִי נִשְׁחֲטָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אַף עַל גַּב דְּהוּסְרוּ הַנּוֹצוֹת בְּיוֹם טוֹב אָסוּר לְטַלְטְלָן כְּדִלְעֵיל גַּבֵּי עוֹר: (יב) כְּדֵי לְהַצְנִיעָן. אֲבָל בְּלָאו הָכִי אָסוּר לְטַלְטְלָן דְּלֹא חֲזוּ לְמִידִי. וְהַפְּרִי חָדָשׁ מַחְמִיר בְּכָל גַּוְנֵי, (יג) [ב]וְהָאַחֲרוֹנִים מַסְכִּימִים לִפְסַק שֻׁלְחָן עָרוּךְ. וּמִיהוּ פְּלֶעְדֶּערוּ״ש מֵאַוָּז שֶׁנִּשְׁחֲטָה (יט) לְכֻלֵּי עָלְמָא שָׁרִי לְטִלְטוּלֵי דְּרָאוּי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהּ: ד (יג) אֵין מוֹלְחִין וְכוּ׳. דְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ אֹכֶל גָּמוּר אִם מוֹלֵחַ כְּדֵי שֶׁלֹּא יַסְרִיחַ יֵשׁ בּוֹ מִשּׁוּם מְעַבֵּד: (יד) וְלֹא מְהַפְּכִין בָּהֶם. הוּא גַּם כֵּן כְּעֵין תִּקּוּן לְהַחֲלָבִים וְאָסוּר מִטַּעַם הַנַּ״ל: (טו) אֲפִלּוּ לְשָׁטְחָן וְכוּ׳. דְּמוּכְחָא (כ) מִלְּתָא שֶׁעוֹשָׂה זֶה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יַסְרִיחוּ וְגָזְרִינַן דִּלְמָא אָתֵי גַּם כֵּן לְמָלְחָם. וּלְעִנְיַן טִלְטוּל, דַּעַת הַטַּ״ז (סק״ה) בְּשֵׁם הַגָּהוֹת אֲשֵׁר״י (פ״א סי׳ טז) לְהָקֵל. [ג]וְהַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ט) הֶעֱלָה דִּלְפִי מַאי דְּפָסַק הָרַמָ״א בְּסִימָן תצ״ה (ס״ד) דְּנוֹלָד אָסוּר, גַּם הַחֲלָבִים (כא) אָסוּר לְטַלְטְלָן כְּשֶׁנִּשְׁחֲטָה בְּיוֹם טוֹב דְּהָוֵי נוֹלָד, וְאַף עַל גַּב דַּחֲזוּ לְהַדְלָקָה, מֵאֶתְמוֹל לֹא הָיָה עוֹמֵד לְהַדְלָקָה, וְרַק לְטַלְטְלָן כְּדֵי לְהַצְנִיעָן אוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יַסְרִיחוּ מֻתָּר דְּשָׁרִינַן סוֹפָן מִשּׁוּם תְּחִלָּתָן וְכַנַּ״ל גַּבֵּי נוֹצוֹת. [ד]אֲבָל כְּשֶׁנִּשְׁחֲטָה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב מֻתָּר לְטַלְטֵל הַחֲלָבִים דַּחֲזוּ לְהַדְלָקָה, (כב) וְהוּא הַדִּין חֲתִיכַת שַׁעֲוָה מֻתָּר לְטַלְטֵל דְּיָכוֹל לְהַנִּיחַ פְּתִילָה עַל גַּבָּהּ וַחֲזִי לְהַדְלָקָה. עוֹד כָּתַב מָגֵן אַבְרָהָם (שם) דְּעוֹר שֶׁהֻפְשַׁט מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב אִם הוּא לַח אָסוּר לְטַלְטְלוֹ, וְאִם הוּא יָבֵשׁ מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן ש״ח סָעִיף כ״ה [וְעַיֵּן שָׁם דְּהָרַמָ״א הֵבִיא דַּעַת הַחוֹלְקִין עַל זֶה]. אֲבָל כְּשֶׁנִּשְׁחַט בְּיוֹם טוֹב הָוֵי לֵיהּ נוֹלָד וְעַל כֵּן אִם הוּא לַח מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יַסְרִיחַ וְכַנַּ״ל [וְאִם הוּא מֻנָּח גַּם עַתָּה בִּמְקוֹם צֵל (כג) וְיוֹדֵעַ שֶׁלֹּא יִתְקַלְקֵל, אָסוּר לְטַלְטְלוֹ], וְאִם יָבֵשׁ (כד) אָסוּר לְטַלְטְלוֹ דְּהָוֵי לֵיהּ נוֹלָד: (טז) אָסוּר לִמְלֹחַ וְכוּ׳. כְּדֵי שֶׁיִּפֹּל מִן הַמֶּלַח עַל הַחֲלָבִים, וְהַטַּעַם (כה) דַּחֲלָבִים מְלִיחָה מֻעֶטֶת סַגִּי לְהוּ וְאָסוּר מִשּׁוּם חֲשָׁשָׁא דְּעִבּוּד וְכַנַּ״ל (ס״ק ח): (יז) בָּאֲוִיר. דְּעַל הַחֲלָבִים מַמָּשׁ אִי אֶפְשָׁר לְהַנִּיחַ בָּשָׂר, שֶׁבּוֹלֵעַ מִן הַחֲלָבִים: ה (יח) לִכְתֹּשׁ בּוֹ הָרִיפוֹת. דְּאָסוּר

בְּאוּר הֲלָכָה

ה * אֶלָּא שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס״ק יט) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יא). וּמִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ מֻכְרָח דִּלְפִי הַכְרָעַת הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ דְּאַף לְאַחַר שֶׁקָּצַב מֻתָּר לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלָאכָה וּכְאוֹקִימְתָא דְּרָבָא בְּשַׁבָּת קכ״ג עַמּוּד ב׳ וּבְדַף קכ״ד (ע״א) אִם כֵּן אֶפְשָׁר דְּלִסְבָרָא זוֹ לֹא מְקַלִּינַן בְּיוֹם טוֹב יוֹתֵר מִבְּכָל מָקוֹם. וְכֵן מוֹרָה סְתִימַת הָרַמְבַּ״ם שֶׁהִשְׁמִיט לְהַאי דִּינָא לְגַמְרֵי

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(יא) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג) וְאַלִּיָּה רַבָּה (סק״ד) וּמַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ב) וְהַגְּרַ״ז (ס״ג), דְּלֹא כְּבַ״ח (ס״ג): (יב) אֲבָל מְלִיחָה מוּעֶטֶת צָרִיךְ, עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵעָה סִימָן ע״ו (ס״ב): (יג) הַיְנוּ אֲפִלּוּ אוֹתָהּ הַחֲתִיכָה שֶׁל הַצָּלִי [גְּמָרָא (יא.)]: (יד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה) בְּשֵׁם כַּמָּה פּוֹסְקִים לְהַחְמִיר, וְכֵן מַשְׁמַע מֵהַמְחַבֵּר דְּתָלֵי רַק בִּשְׁחִיטָה: (טו) אַף דְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּעִנְיָנֵנוּ מִסְתַּפְּקָא לוֹ, בְּסוֹף סִימָן תצ״ז (ס״ק יט) פְּשִׁיטָא לֵיהּ לְהָקֵל. וְגַם יֵשׁ לְצָרֵף לָזֶה שְׁאָרֵי דֵּעוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁמְּקַלִּין בְּכָל גַּוְנֵי בְּהֻפְשְׁטָה בְּיוֹם טוֹב: (טז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה): (יז) וּבְסֵפֶר בִּגְדֵי יֶשַׁע מְצַדֵּד לְהָקֵל: (יח) חִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר וּבֵית מֵאִיר וּנְהַר שָׁלוֹם (סק״ב) וְחֶמֶד מֹשֶׁה (סק״ה): (יט) פְּרִי מְגָדִים (א״א סק״ו), וַאֲפִלּוּ נִשְׁחֲטָה בְּיוֹם טוֹב [וְכָל שֶׁכֵּן מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב], דְּלָאו נוֹלָד הוּא עַיֵּן שָׁם: ד (כ) מַה שֶּׁאֵין כֵּן גַּבֵּי עוֹר אַף עַל גַּב דְּשָׁרֵית לֵיהּ לִתֵּן בִּמְקוֹם דּוֹרְסִין מֵימַר אָמַר הָרוֹאֶה דְּלָאו מִשּׁוּם עִבּוּד הֻנַּח שָׁם אֶלָּא מִשּׁוּם דַּחֲזִי לְמִזְגָּא עֲלֵיהוּ: (כא) וּנְתִיב חַיִּים מְפַקְפֵּק עַל זֶה עַיֵּן שָׁם, וְכֵן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ז) מְפַקְפֵּק עָלָיו עַיֵּן שָׁם: (כב) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ט), וְעַיֵּן בְּטַ״ז (סק״ה) שֶׁכָּתַב דְּאִם הִקְצָה אוֹתָם לִסְחוֹרָה אֲסוּרִים בְּטִלְטוּל. וְלִכְאוֹרָה דְּבָרָיו הוּא רַק לְדַעַת הַמְחַבֵּר בְּסִימָן תצ״ה (ס״ד) דְּמֻקְצֶה אָסוּר, עַיֵּן בְּרֵישׁ סִימָן ש״י (ס״ב). וְאוּלַי מַיְירֵי כְּשֶׁמַּקְפִּיד עֲלֵיהֶם מִלְּהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם שׁוּם דָּבָר וְהָוֵי מֻקְצֶה מֵחֲמַת חֶסְרוֹן כִּיס, אַחֲרֵי זֶה מָצָאתִי כְּעֵין דְּבָרֵינוּ בְּקֻנְטְרֵס אַחֲרוֹן לְהַגְּרַ״ז (סק״ב): (כג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ג): (כד) וּמִכָּל מָקוֹם אֶפְשָׁר לְפַקְפֵּק עַל זֶה דְּכֵיוָן דַּחֲכָמִים הִתִּירוּ לְמִזְגֵּי עֲלֵיהוּ בְּשָׁעָה שֶׁהָיוּ לַחִין אַף שֶׁהָיָה יְשִׁיבָה עַל יְדֵי הַדְּחָק כַּמְבֹאָר בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְהָרַשְׁבָּ״א (בית מועד ש״א סי׳ יא) [מִשּׁוּם שֶׁהִתִּירוּ סוֹפָן מִשּׁוּם תְּחִלָּתָן], וּכְשֶׁיִּתְיַבֵּשׁ הָעוֹר אַחַר כָּךְ וְיִהְיֶה רָאוּי לְמִזְגֵּי לְגַמְרֵי יֻכְרְחוּ לַעֲמֹד מִשָּׁם מִשּׁוּם נוֹלָד וְזֶה תֵּימַהּ קְצָת. וְעַיֵּן בִּפְרִי מְגָדִים (א״א סק״ט): (כה) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״י) בְּשֵׁם הַטּוּר. וְעוֹד כָּתַב טַעַם בְּשֵׁם הָרַ״ן (ה: ד״ה אין) מִשּׁוּם דְּאֵין דֶּרֶךְ לִמְלֹחַ עֲלֵיהוּ מֵחֲמַת אִסּוּר, מוּכָח מִלְּתָא דִּלְעַבְדָן קָעָבִיד. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם דִּלְפִי זֶה דְּבַזְמַן הַזֶּה דְּאֵין דֶּרֶךְ לִמְלֹחַ בָּשָׂר עַל גַּבֵּי הָעוֹר גַּם עַל גַּבֵּי הָעוֹר אָסוּר דְּמוּכָח מִלְּתָא. וְהִשִּׂיג הָאֵלִיָּה רַבָּה (סק״ט) עַל זֶה עַיֵּן שָׁם, וְגַם הַגְּרַ״ז (קו״א סק״ג), וְלָכֵן לֹא הָעְתַּקְתִּי חִדּוּשׁוֹ:

ליקוטי דברי הרב: א] וכן פסק בשו״ע הרב (ס״ו). **ב]** וכן דעת שו״ע הרב (ס״ז). **ג]** ובשו״ע הרב (ס״י) כתב כמג״א. **ד]** ובשו״ע הרב (סי״א) כתב: ומכל מקום נכון ליזהר שלא לטלטלן כי אם לצורך הרבה, כגון שמתיירא שלא יגנבו וכיוצא בזה.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תצט תק

(יט) מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ לִקְצֹב עָלָיו בָּשָׂר, ט[ט]וּלְאַחַר שֶׁקְּצָבַ עָלָיו אָסוּר לְטַלְטְלוֹ (כ) [י]מַחְמָה לְצֵל. (כא) (אֲבָל לְצָרְכָּהּ גּוּפוֹ וּמְקוֹמוֹ שָׁרֵי):

ט בְּרַיְיתָא שָׁם.
י לְרַצַּת הָרַי"ף (ה:), וְלִרְצַת ר"י וְהָרא"ש (שם סי' טו) אָסוּר, טוּר.

תק הַנִּצְרָךְ לְבָשָׂר בְּיוֹם טוֹב הֵיאַךְ יִתְנַהֵג, וְסֵדֶר מְלִיחָתוֹ. ובו ו' סְעִיפִים:

א מִשְׁנָה בֵּיצָה כ"ז (ע"ב) וּכְדִמְפָרֵשׁ רַשִׁ"י שָׁם בַּגְּמָרָא (ד"ה אין) וּבְרַיְיתָא שָׁם.
ב מִשְׁנָה שָׁם (כ"ה) [כ"ח] (ע"א). ג טוּר.

א (א) [א]אֵין קוֹנִים בָּשָׂר * בִּפְסוּק דָּמִים לוֹמַר לַטַּבָּח תֵּן לִי בְּסֶלַע אוֹ בִּשְׁתַּיִם, וְכֵן לֹא יֹאמַר לוֹ (ב) הַרֵינִי שָׁתָף עִמְּךָ בְּסֶלַע, (ג) אֶלָּא (ט) מְחַלֵּק (ד) לָהֶם שְׁלִישִׁיוֹת אוֹ רְבִיעִיּוֹת כְּפִי הַחֲלָקִים שָׁהָרָךְ לְחַלֵּק בָּעִיר בְּלֹא פְּסוּק דָּמִים, (ה) * וּמַבְיא שְׁתֵּי בְּהֵמוֹת וְיֹאמַר (ג) (ו) זוֹ כְּזוֹ, וּלְמָחָר שָׁמִין הַנִּשְׁאֶרֶת וּכְפִי שֶׁשָּׁוֶה כָּךְ יִפָּרַע לוֹ. הַגָּה: וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּדַוְקָא יִשְׂרָאֵל שָׁרֵי כְּהַאי גַּוְנָא, אֲבָל יִשְׂרָאֵל עִם (ג) אֵינוֹ יְהוּדִי (ז) אֲפִלּוּ בְּכָהַאי גַּוְנָא אָסוּר (הגהות אשירי פרק אין צדין (סי' ט)): **ב** (ח) * [ב]אָסוּר לִשְׁקֹל בָּשָׂר אֲפִלּוּ * בְּבֵיתוֹ [ג]לְיַדֵּעַ

בְּאֵר הַיטֵב

א (ט) מְחַלֵּק. דְּוַקָא בְּלֹא גּוֹרָל כְּגוֹן שֶׁהֵם מְנוּחָרִים זֶה לָזֶה וְאֵין מַקְפִּידִין אִם יִקַּח חֲבֵרוֹ מָנָה יָפָה, וְעַיִן סוֹף סִימָן שכ"ב. מֻגָּן אַבְרָהָם (סק"א): (ב) זוֹ כְּזוֹ. אֲבָל אָסוּר שֶׁיֹּאמַר לוֹ מַה שֶּׁאַתָּה נוֹטֵל בְּעַד זוֹ לְמָחָר אֶתֵּן לְךָ בְּעַד זוֹ דְּהָנֵי סְכוּם מֻקָּח. שִׁבֻּלֵי לֶקֶט (סי' רמד): (ג) אֵינוֹ יְהוּדִי. פְּרוּשׁ שֶׁיִּשְׂרָאֵל אָסוּר לוֹמַר לְאֵינוֹ

בְּאוּר הַלָּכָה

בְּהִלְכוֹת יוֹם טוֹב וְסָמְךְ עַצְמוֹ אִפְּלֵלִי דִּינִים שֶׁכָּתַב בְּדִין כֵּלִים שֶׁמְּלַאכְתָּם לְאִסּוּר בְּהִלְכוֹת שַׁבָּת, וּמִשּׁוּם דִּלֹא מְקַלִּינַן הָכָא טְפֵי מִבְּכָל מָקוֹם. וְכֵן מָצָאתִי בְּסֵפֶר חֶמְד מֹשֶׁה (סק"ז) שֶׁמְּפַקְפֵּק בָּזֶה. וְכֵן מִשְׁמַע לְכאוֹרָה מִלְּשׁוֹן הָרַשְׁבָּ"א בְּעִבּוּדַת הַקֹּדֶשׁ סוֹף שַׁעַר ב' (בית מועד סי' ח) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, נוֹטְלִין אֶת הַעֵלִי לְקַצֵּב עָלָיו בָּשָׂר וְאַף עַל פִּי שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר, שֶׁכָּל הַכֵּלִים אַף עַל פִּי שֶׁמְּלַאכְתָּן לְאִסּוּר (נוֹטְלִין) [נִטָּלִין] לְצָרְכָּן גּוּפָן וּלְצָרְכָּן מְקוֹמָן חוּץ מֵאוֹתָן שֶׁמָּנוּ חֲכָמִים שֶׁמִּיחָדָן וּמְקַצְּעָן לְמַלְאכְתָּן מִפְּנֵי חֶסְרוֹן כִּיס. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וּמִשְּׁמַע שֶׁגַּם בְּדִין עֲלֵי אָסוּר בְּמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ חֶסְרוֹן כִּיס, וְצָרִיךְ עִיּוּן לְדִינָא:

א * **בִּפְסוּק דָּמִים.** עַיֵּן בְּשַׁ"ס דַּף כ"ז עַמּוּד ב' וּמוּכָח דִּכְלֵי פְּסוּק שַׁפִּיר נִמְנִין עַל הַבְּהֵמָה, וְכֵן מְבֹאָר בְּתוֹסָפְתָּא (פ"ג ה"ד) לְהָדְיָא עַיֵּן שָׁם. אֲבָל הָרַשְׁבָּ"א בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם סי' ד) כָּתַב לְהַחְמִיר בָּזֶה וְזֶה לְשׁוֹנוֹ שָׁם, וְרָאָה שֶׁאֵין נִמְנִין אַף מִנְיַן בְּנֵי אָדָם עַל הַבְּהֵמָה לְכַתְּחִלָּה לוֹמַר נִמְנָה חֲמִשָּׁה עַל בְּהֵמָה זוֹ שֶׁזֶּה כְּמַעֲשֶׂה חל, וּמְסַיֵּם אֲבָל נִמְנוּ עָלֶיהָ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב יְכוֹלִין לְהוֹסִיף לְמָחָר וְלִמְנוֹת עִמָּהֶם עוֹד חֲמִשָּׁה אֲחֵרִים. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. נִרְאֶה שֶׁחֲשַׁשׁ לְדִבְרֵי הַיְרוּשַׁלְמִי (פ"ג ה"ז) שֶׁהֵבִיא בְּחִזְּיוֹנָיו (כז: ד"ה מתני' אין) שֶׁמְּזָה נִרְאֶה שֶׁפָּרַשׁ מַתְנִיתִין כְּפִשְׁטָא, וְגַם מִשּׁ"ס דִּילָן שַׁבָּת קמ"ח (ע"ב) לְפִי הַגִּירְסָא בַּסְּפָרִים שֶׁלָּנוּ מוּכָח לְכאוֹרָה כֵּן, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם הַתּוֹסָפוֹת בְּדִבּוּר הַמַּתְחִיל וְהָא אֲנַן תְּנַן. וְעַיֵּן בְּפִרְי חָדָשׁ שֶׁכָּתַב דְּאַף דִּלְעִקָּר לֹא קַיְימָא לַן כְּסִבְרַת הָרַשְׁבָּ"א בָּזֶה מִכָּל מָקוֹם הַמַּחְמִיר תָּבוֹא עָלָיו בְּרָכָה:

* **וּמַבְיא שְׁתֵּי בְּהֵמוֹת וְכוּ'.** עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ה). וּמִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ מוּבָן דְּכִי אִם יָבוֹא מִי לְקַח מִן הַטַּבָּח בְּשׁוּק סָלַע יִצְטָרֵךְ לְהָבִיא עַל זֶה עוֹד בְּהֵמָה, גַּם אֵין הַמִּנְהָג כֵּן. אֶלָּא הָאֱמֶת מְיוּרֵי בַּחֲבוּרָה שְׁרוֹצִים לְקַח בְּשַׂר הַבְּהֵמָה בָּלָה מִן הַטַּבָּח זֶה בְּסֶלַע וְזֶה בִּשְׁתַּיִם [וְכֵן מִשְׁמַע בִּגְמָרָא (כז:)], וְקָא מַשְׁמַע לַן דַּאֲסוּרִים לְהַזְּכִּיר שֵׁם דְּמִים אֶלָּא יְחַלְּקוּהָ כְּפִי הַחֲלָקִים שֶׁדָּרָךְ לַחֲלֹק בָּעִיר וְכָל אֶחָד יִטֹּל חֶלֶק אוֹ חֶצְיוֹ, וּכְדֵי שֶׁיֵּדְעוּ שׁוּיוֹ כָּל הַבְּהֵמָה יָבִיא הַטַּבָּח עוֹד בְּהֵמָה אַחֶרֶת שֶׁהִיא כְּזוֹ וּלְמָחָר יְשׁוּמוּהָ וּכְפִי מַה שֶּׁשָּׁוֶה כָּךְ יִפָּרַע לוֹ:

ב * **אָסוּר לִשְׁקֹל וְכוּ'.** עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"ח) דְּאֲפִלּוּ נָגַד כְּלֵי אָסוּר, וְאִם כֵּן אֵין שׁוּם עֵצָה לְקַח בָּשָׂר בְּיוֹם טוֹב בְּמִשְׁקָל אֶלָּא שֶׁיִּסְמֹךְ עַל הַשַּׁעֲרַת הַטַּבָּח. וְנִרְאֶה לִי כְּשֶׁאֵינוֹ רוֹצֶה הַלּוֹקֵחַ לִסְמֹךְ עַל הַשַּׁעֲרַת הַטַּבָּח יֹאמַר לַטַּבָּח לְחַתֹּךְ שְׁנֵי חֲלָקִים שָׁוִים לְפִי הַשַּׁעֲרָתוֹ וְיִקַּח אֶחָד מֵהֶן וּלְמָחָר יִשְׁקֹל הַחֵלֶק הַשֵּׁנִי וּכְפִי מַה שֶּׁיִּשְׁקֹל יִפָּרַע לוֹ:

* **בְּבֵיתוֹ.** עַיֵּן בְּטוּר וּבֵית יוֹסֵף (ד"ה כתב הרשב"א) מַה שֶּׁהָאֲרִיךְ עַל דִּבְרֵי הָרַשְׁבָּ"א (כח: ד"ה אמר ר"י) שָׁרָצָה לְהַזְהִיר כְּשׁוֹקֵל בְּבֵיתוֹ וְנִדְחֲקוּ מְאֹד בְּפֵרוּשׁ דִּבְרֵי הָרַשְׁבָּ"א, וְכַנִּרְאֶה לֹא הָיָה לְפָנָיו בֵּית יוֹסֵף חִדּוּשִׁי הָרַשְׁבָּ"א עַל בֵּיצָה, כִּי שָׁם מְבֹאָר דְּמִתְּחִלָּה רָצָה הָרַשְׁבָּ"א לְהָקֵל וְהַבְיא לְרָאְיָה דִּבְרֵי הַיְרוּשַׁלְמִי (פ"ג ה"ז), שֶׁיּוּכַל. וּכְעֵין זֶה מָשַׁמַע בַּשּׁוּר סִימָן תקי"ז: (ו) זוֹ כְּזוֹ. וּמִכָּל מָקוֹם (ד) אָסוּר לִפְרֹשׁ וְלוֹמַר מַה שֶּׁאַתָּה נוֹטֵל לְמָחָר בְּעַד זוֹ נְתֵן לְךָ בְּעַד זוֹ, דְּהָנֵי סְכוּם מֻקָּח: (ז) אֲפִלּוּ בְּכָהַאי גַּוְנָא אָסוּר. הֵינוּ אֲפִלּוּ בְּלֹא פְּסוּק דָּמִים שֶׁאוֹמֵר לַעֲכוּ"ם הֲרֵינִי עִמְּךָ בְּבְהֵמָה זוֹ לְמָחָר וְכוּ', וְהַטַּעַם מִשּׁוּם (ה) דְּאֵין יִשְׂרָאֵל רָגִיל לְהִשְׁתַּתֵּף עִם הָעַכּוּ"ם מֵחֲזֵי טְפֵי כְּמֻקָּח וּמִמְכָּר וְלֹא הֻקְלוּ בָּזֶה. (ו) וְיֵשׁ חוֹלְקִין בָּזֶה דְּלֹא מַפְלְגִינַן בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַכּוּ"ם וְכֹל שֶׁאֵינוֹ מַזִּיק דָּמִים מָתָר, (ז) וְיֵשׁ לְהַחְמִיר כִּסְבָרָא רִאשׁוֹנָה. בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים בְּדָבָר שֶׁאֵין שָׁעוּר מֻקָּח וְיָדוּעַ כְּמוֹ בָּשָׂר, אֲבָל דָּבָר שֶׁמֻּקָּח וְיָדוּעַ כְּמוֹ בֵּיצִים וְאֱגוֹזִים וּכְהָאי גַּוְנָא מָתָר לְקַח חֵלֶק אֶצֶל נָכְרִי אִם אֵינוֹ מַזִּיק לוֹ סְכוּם דָּמִים. וּכְתַב הַלְּבוּשׁ דְּאָסוּר לוֹ לְיִשְׂרָאֵל לִמְכֹּר לַעַכּוּ"ם בְּיוֹם טוֹב אֲפִלּוּ בְּלֹא פְּסוּק דָּמִים [אִם לֹא דְּאִיכָּא פְּסִידָא כְּגוֹן בָּשָׂר טְרֵפָה וּכְדִלְעֵיל בְּסוֹף סִימָן תצ"ז (סי"ז), עַיֵּן שָׁם], דִּלֹא הִתִּירוּ זֶה אֶלָּא כְּשֶׁיִּשְׂרָאֵל קוֹנֶה וּמְשׁוּם שְׁמִחַת יוֹם טוֹב: **ב** (ח) **אָסוּר לִשְׁקֹל.** וַאֲפִלּוּ בְּיוֹם טוֹב וּכְדִלְקַמָּן סִימָן תק"ד סָעִיף ג': (יט) **מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ.** כְּדִין כָּל כְּלִי שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר לְעֵיל בְּסִימָן ש"ח סָעִיף ג' שֶׁמֻּתָּר לְטַלְטְלוֹ לְצָרְכָּן גּוּפוֹ (דְּהַיְנוּ לַעֲשׂוֹת בּוֹ מְלַאכְתָּה הַמֻּתֶּרֶת) אוֹ לְצָרְכָּן מְקוֹמוֹ. [א]וְדַעַת מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא) דַּאֲפִלּוּ הָיָה הָעֵלִי מֻקְצֶה מֵחֲמַת חֶסְרוֹן כִּיס, כְּגוֹן שֶׁמַּקְפִּיד עַל הָעֵלִי מִלְּהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ בְּדָבָר אַחֵר שֶׁלֹּא יִתְקַלְקֵל דִּבְכְגוֹן זֶה אָסוּר בְּכָל מָקוֹם, הָכָא שָׁרֵי מִשּׁוּם שְׁמִחַת יוֹם טוֹב, וְעַיֵּן בְּאוּר הֲלָכָה (ד"ה אלא): (כ) **מֵחֲמָה לְצֵל.** אוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִגְּנֵב וּכְדִלְעֵיל בְּסִימָן ש"ח (שם): (כא) **אֲבָל לְצָרְכָּן וְכוּ'.** כְּדִין כָּל כְּלִי שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְאִסּוּר. וְסָמַךְ הָעֵצָ שֶׁקּוֹצְבִין עָלָיו בָּשָׂר (כו) מֻתָּר לְטַלְטְלוֹ לְאַחַר שֶׁקְּצָבַ אֲפִלּוּ מֵחֲמָה לְצֵל וּכְהָאי גַּוְנָא, דְּהָא הוּא כְּלִי שֶׁמְּלַאכְתּוֹ לְהֻתַּר:

א (א) **אֵין קוֹנִים בָּשָׂר וְכוּ'.** אֲפִלּוּ לִקַּח בַּהֲקָפָה (ט) מִשּׁוּם גְּזֵרַת מִקָּח וּמִמְכָּר: (ב) **הֲרֵינִי שָׁתָף וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ קוֹנֶה מִמֶּנּוּ אֶלָּא מִשְׁתַּתֵּף עִמּוֹ בְּגוּף הַבְּהֵמָה אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר כֵּיוָן שֶׁמַּזְכִּיר שֵׁם דְּמִים: (ג) **אֶלָּא מְחַלֵּק וְכוּ'.** עַיֵּן בְּאוּר הֲלָכָה (ד"ה ומביא): (ד) **לָהֶם.** דַּוְקָא (ה) בְּלֹא גּוֹרָל כְּגוֹן שֶׁהֵם מְנוּחָרִים זֶה לָזֶה וְאֵין מַקְפִּידִין אִם יִקַּח חֲבֵרוֹ מָנָה יָפָה, אֲבָל אִם מַקְפִּידִין וּצְרִיכִין גּוֹרָל אָסוּר, וְעַיֵּן סוֹף סִימָן שכ"ב (ס"ו). וַאֲפִלּוּ גּוֹרָל עַל יְדֵי סַכִּין כְּמוֹ שֶׁעוֹשִׂין הַקַּצָּבִים [דְּהַיְנוּ שֶׁמְּנִיחִין סַכִּין בֵּין שְׁנֵי הַחֲלָקִים וְשׁוֹאֲלִים לְהַקּוֹנִים אֵיזֶה צַד רוֹצֶה אִם הַחֵלֶק שֶׁמַּנָּח לְצַד הַחַד אוֹ לְצַד הַגַּב], גַּם זֶה מִקְּרֵי גּוֹרָל וְאָסוּר [אוֹר זָרוּעַ הִלְכוֹת יוֹם טוֹב (ח"ב סי' שנז)]: (ה) **וּמַבְיא וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר וּכְדֵי שֶׁיֵּדְעוּ אַחַר כָּךְ כַּמָּה צָרִיךְ לִפְרֹעַ (ג) שֶׁהֲרֵי יֵשׁ בְּהַמָּה שֶׁחֵלֶק מִמְּנָּה שָׁוֶה דִּינָר וְיֵשׁ בְּהַמָּה שְׁנֵי חֲלָקִים שָׁוִים שְׁנֵי דִּינָרִים, לָזֶה אָמְרוּ חֲכָמִים שֶׁקֹּדֶם שֶׁשּׁוֹחֵט לִבְהֵמָה מֵבִיא בְּהֵמָה אַחֶרֶת שֶׁשָּׁוֶה כְּזוֹ לְעֵין הָרוֹאֶה, וּלְמָחָר שָׁמִין דְּמֵיהֶ וְכָן יְשַׁלֵּמוּ. וְנִרְאֶה דְּאִם הַקּוֹנִים סוֹמְכִין עַל הַטַּבָּח בִּדְבַר הַמִּקָּח שֶׁיֹּאמַר לָהֶם לְמָחָר, אֵין צָרִיךְ לְהָבִיא בְּהֵמָה אַחֶרֶת. אַחַר כָּךְ מָצָאתִי שֶׁכֵּן כָּתוּב בְּאַלְיָה רַבָּה (סק"ג) בְּשֵׁם תַּנְיָא (הל' יו"ט סי' נח) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, וְהוּא הַדִּין שֶׁיּוּכַל לַיְלֵךְ לְטַבָּח יִשְׂרָאֵל אוֹ כּוּתִי וְלוֹמַר לוֹ תֵּן לִי רֶגֶל אוֹ חֲצִי וְכֵיוֹצֵא בָּזֶה בְּלֹא זְכִירַת מִקָּח וּמִמְכָּר וּפְסוּק דָּמִים, וּלְמָחָר פּוֹרֵעַ לוֹ הַמָּעוֹת כְּמוֹ בְּהַמָּה אַחֶרֶת. וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי בְּשֵׁם הַתְּשׁוּבָה שֶׁאֵין לְהַקֵּל בָּזֶה כְּלָל. וְעַיֵּן בְּאוּר הֲלָכָה (ד"ה ומביא):

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה (כו) פּוֹסְקִים: **א** (ט) רַמְבַּ"ם (פ"ד ה"י"ט): (ב) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (ג) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה אין קונין): (ד) פּוֹסְקִים: (ה) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג): (ו) פְּרִי חָדָשׁ, וְגַם בְּמָגֵן אַבְרָהָם (שם) נִשְׁאַר בְּצָרִיךְ עִיּוּן, וְכֵן מוּכָח בַּלְּבוּשׁ וְכֵן מִשְׁמַע מִבֹּאוּר הַגְּרָ"א: (ז) הַגְּרָ"ז (ס"ג). וּבֶאֱמֶת לְפִי דַּעַת מָגֵן אַבְרָהָם בְּסוֹף סִימָן שכ"ב (סק"ו) וּמוּבָא גַּם כָּאן בְּסָעִיף קָטָן א' דְּבְנֵי חֲבוּרָה הַיְדוּעִים שֶׁמַּקְפִּידִין, אֲפִלּוּ בְּלִי גּוֹרָל אָסוּר, אִם כֵּן עַכּוּ"ם דְּבְנֵדְאִי מַקְפִּידִין הַן מִמֵּילָא יֵשׁ לְאָסְרוֹ גַּם כֵּן דְּבְנֵדְאִי אַתֵּי לִידֵי זְכִירַת סְכוּם הַמֻּקָּח, וּלְפָלָא שֶׁלֹּא הֵעִירוּ הַמְפָרְשִׁים בָּזֶה:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (סי"ג) פסק כמגן אברהם.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah